

ŠÁHKKABOĐDU

Norges Sjakkforbund hilser med glede den samiske spalte i N-N Sjakk velkommen i vårt sjakkliv. Brettspill har hatt en plass i samisk kultur i uminnelige tider, noe som gravfunn kan vitne om, fremdeles spilles jo brettspill med regler som viser et slektskap med sjakk. Med den stadig voksende interesse for sjakk som man kan registrere over hele verden, så kan man trygt si at sjakk er i ferd med å befeste sin plass som en enestående felles kulturfaktor. Med sin nye samiske spalte har N-N Sjakk gjort et verdifullt stykke arbeid for å samle og så sjakk-Norge til ett rike!

Vi vil gratulere både utgivere og lesere med dette initiativet og håper at dette vil føre til at vi med tiden får se en rekke samiske navn i våre ratinglister.

Sandnes, 11.2.1980.
M. Monsen
President, NSF

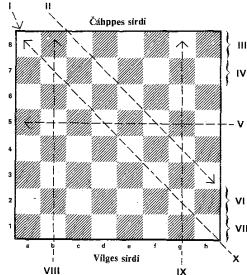
Norgga Šáhkkašákkalágadus (Norges Sjakkforbund) cealka iluin N-N Sjakk'a sámegeielat oassai buresboahhtima šáhkkašákkaservvodahkii. Lávd-spealut leat leamaš oassin

sámiid kultuvrras geažehis áiggi, dan duodaštit gávdnamat dološ hávdidiin, ja vela ain dál ge leat dakkar spealut anus mat sulastahtet šáhkkašákkaspealu. Dainna go beroštupmi šáhkkašákkaspealus oidno lassaneamen miehta mailmmi, de sáhtta roahkka dadjat ahte šáhkkašákkaspeallu lea nannemin iežas danin erenoaman oktasaš kultuvrabuđaldussan go dat lea ge. Sámegeielat osiin lea N-N Sjakk dahkamin buori ja mávssolaš barggu ahte čohkket maiddai šáhkka-Norgga oktan riikan!

Mi sávvat lihku sihke olgogossadiide ja lohkkiiide dáinna álguin ja doaivut ahte dat áiggi mielde dahka dan ahte mi sáhttit lohkat soames sámi nama árvoštallan-listuineamet.

Sandnes, 11.2.1980.
M. Monsen
Ovdalimmoš, NSF

Šáhkkašákkalávdí lea guhhtalogenjeallje oasašii juhkkonjuovvon, mat leat juogo čáhpes dahje vilges ivnnis. Dát oasašat leat ovttašturrošaš ruvttat, golbmalo-ge guokte goappage ivnnis.

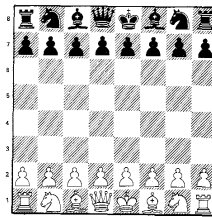

- I = vilges čiehkcarukta sirdiid olgešbealde
- II = vinjaldat (c8-h3)
- III = gávccat lávdedássi
- IV = čihččet lávdedássi
- V = lávdedássi (5.)
- VI = nubbi lávdedássi
- VII = vuostta lávdedássi
- VIII = b-linnja
- IX = linnja (g-)
- X = a8-h1-vinjaldat

Gáhppalagat leat guhhtanuppelohkai goappage ivnnis, ja gudaláganat gávdnojit:

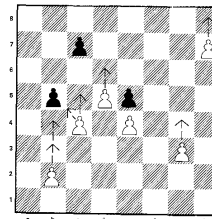
Vilges gáhppalagat galget spealu álggadetjiin leat vuosttas ja nuppi lávdedássi, čáhpes gáhppalagat fas čihččet ja gávccat lávdedássi. Jos šáhkkašákkalávdí leaš rievtesgežiid go speallu álggahuvvo, ja gáhppalagat ležžet rievtes sajiin, de galga čiehkcarukta sirdiid olgešbealde leat vielgat ja ronnet fas iežasivnnat ruvttas.

Ladniit leat čiegain (vielgadis a1- ja h1-ruvttas, čáhppadis fas a8- ja h8-ruvttas). Ladniid bálddas seamma lávdedássi leat hehpošat, ja hehpošiid bálddas fas viehkkii. Gonagas ja ronnet leaba viehkkiiid gaskkas (vilges ronnet d1-ruvttas, čáhpes fas d8-ruvttas). Dán gávccii nama-huvvon gáhppalagas lea guđesge «offisera» liigenamman. Daid ovddabealde, nuppi (vielgadis) ja čihččet (čáhppadis) lávdedássi, leat reanggat.

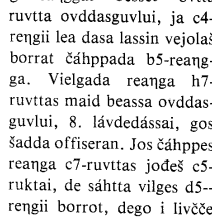
Reanggat leat dat áidnu gáhppalagat mat johtet dušše ovddasgavlui. Go borret, de borret ovtta ruvttat vitnjalasii. Vuosttas sirdus sáhtta

vuohke reanga mannat guokte ruvttat ovddasgavlui, muhto dasto dušše ovtta ruvttat ain hávalassii. Jos iuksa lávdí nuppebealravdda, de molsašuvva offiseran, manin dal sirdi háliideš (dábalaččat ronnegin). Dás vulobealde oainnat man láhkai reanggat johtet.

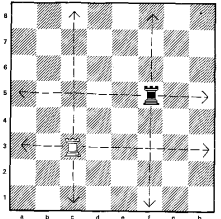
Vilges reanggaid johtinvejolašvuodat leat njuolaiguin čájuhuvvon. Vilges reanga b2-ruvttas, ovdamearkka dihte, sáhtta b4-ruktai mannat, go dat i leat ovdal johtan. Jos nu guhkas i háliit, de sáhtta mannat dušše ovtta ruvttat ovddasgavlui, namalassii b3-ruktai. Vilges e4-reanga i beasa guhkkeli, go čáhpes reanga lea luotta ovddas. Vielgada c4-, d5- ja g3-reanggat besset ovtta ruvttat ovddasgavlui, ja c4-rengii lea dasa lassin vejolaš borret čáhppada b5-reanga. Vielgada reanga h7-ruvttas maid beassa ovddasgavlui, 8. lávdedássi, gos šadda offiseran. Jos čáhpes reanga c7-ruvttas jodeš c5-ruktai, de sáhtta vilges d5-rengii borrot, dego i livčče

Hehpošat leat dat áidnu gáhppalagat mat sáhttit nuppiid gáhppalagaid badjel njuiket. Diagrámmas oainnat man lahkkai johtet. Dat borret nuppeivnnat gáhppalagaid mat leat dain ruvttain gosa njuikejit.

johtan eambo go ovtta ruvttat. Dán njuolggadusa mi goččodit «en passant». Muite nappo dalle ahte go don vuosttas gearde sirdat iežat reanga guokte ruvttat ovddasgavlui, nu ahte dat šadda nuppeivnnat reanga báldii, de sáhtta du reanga dasa borrot.

Ladniit johtet láskkonjuolga ja ceakkonjuolga, nu guhkas go sirdi háliida. Jos nuppeivnnat gáhppalat lea luotta ovddas, de sáhtta dan borrat.

Hehpošat leat dat áidnu gáhppalagat mat sáhttit nuppiid gáhppalagaid badjel njuiket. Diagrámmas oainnat man lahkkai johtet. Dat borret nuppeivnnat gáhppalagaid mat leat dain ruvttain gosa njuikejit.

